

Budapest

József-körút 29. sz.

A KITARTÁS

KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET HETILAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben és vidéken postaküldéssel 12 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál* 2000 koronára vannak biztosítva.

A »Kitartás« című jótékonyági egyesület alapszabályait a nagymagyar királyi Belügyminiszterium 48.314.900. szám alatt jóváhagyta.

Az egyesület igazgatósága:

Elnök: *benedekfalvi Dr. Luby Gyula* máv. titkár és ügyész.
Igazgatók: *Kubik Béla* orsz. képviselő, *Fábián Lajos* mérnök, *Ilkey László* székesfevárosi hiv. főnök, *Dr. Bankos Károly* máv. f., *Vécsey Frigyes* máv. altiszt, *Horváth István* mozdonyfőszereelő.

Az egyesület tagjait illető kedvezmények.

A tagsági jogosultság első évében:

a) Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona baleseti segélyben.
b) Baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában egy meghatározott százalék szerinti összeggel kárpótolatik.

A második évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első évben.
b) Ha a tag elhal, az általa a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 500 korona halálzási segély fizetetik.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálzási segély fizetetik.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona beteg-segélyre tarthat igényt.

A harmadik évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első és második évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 1000 korona halálzási segély adatik.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona fizetetik.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona beteg-segélyre tarthat igényt.

A negyedik évtől kezdve:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első, második és harmadik évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezménye-

zettnek 2000 korona halálzási segély fizetetik ki.

c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 500 korona fizetetik.

d) Ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint, 6 héten át, 10 korona beteg-segélyre tarthat igényt.

Ezek képezik a biztosítottaknak *A)* csoportját, míg azok, akik a *B)* csoportba óhajtanak belépni, az itt felsorolt pénzbeli kedvezményeknek csupán felét kapják.

Ezen kedvezmények ellenértéke fejében az utóbbi csoportba belépők az első évben havi két korona, a második évtől kezdve havi 2 korona 50 fillér tagsági díjat, az *A)* csoportba belépők pedig az első évben szintén havi 2 korona, a második és a következő években havi 5 korona tagsági díjat fizetnek.

Ezen kedvezményekben a tagok mindaddig részesülnek, amíg az egyesület tagjai maradnak; a balesetbiztosítás azonban a 60 éves életkor betöltése után megszűnik.

Azok, kik az egyesületbe való belépéskor már 45-ik életévüket elérték, a fent felsorolt kedvezményeknek csak felét kapják.

Aki 55-ik életévét elérte, az egyesületbe fel nem vétetik.

Mindezekon felül úgy az *A)*, mint a *B)* csoportba tartozó tagoknak a következő kedvezményekre van igényük:

Peres és perenkívüli ügyekben csupán a készkiadások felszámítása mellett ügyvédi képviselőben részesülnek.

A »Kitartás« című hetenkint megjelenő lapot díjtalanul kapják.

Az egyesület minden egyes tagja 60 éves koráig állandóan biztosítva van baleset ellen.

Minden baleset, megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, okvetlenül bejelentendő.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Választmányi ülés. Egyesületünk választmánya f. hó 28-án (vasárnap) ülést tart, amikor is több fontos kérdésnek a megvitatása és tárgyalása kerül napirendre. Felkérjük a választmányi tagokat ennél fogva, hogy az ülésen minél számosabban megjelenni sziveskedjenek, hogy ezek a kérdések mentől alaposabban és behatóbban legyenek megvitathatók.

Felkérjük továbbá a választmányi tagokat, hogy amennyiben egyikük vagy másikuk valamely konkrét indítványt látna szükségesnek, vagy kívánna az ülésen szóbelileg előterjeszteni, erről az egyesület vezetőségét jó eleve tájékoztassa, hogy az

ülésen módunkban legyen az ügyet a kellő adatokkal és anyaggal megvilágosítani, és azt késedelem, halasztás nélkül el is intézni.

Az egyesület érdekei kívánják, hogy maguk a tagok, illetve azoknak képviselőiben a választmányoknak minden egyes tagja minél többet foglalkozzék az egyesület alapvető kérdéseivel, természetesen vállalva a vezetőséggel; mert csak így lesz elérhető az, hogy a fejlődés nem fog egy napig sem fennakadni. Már pedig mindannyiunknak az érdeke, — tagoké első sorban — hogy az egyesület minél rohamosabban fejlődjék és gyarapodjék.

Segélyezések kimutatása.

Halálozási segélyek.

Lapunk 27. számában kimutatott segélyösszeg 8300 korona.

Ujabb segélyek:

1164. Kékkő Ferencz, gyári munkás, Lőrinczi, neje halála után	300	korona
3309. Steiner Márton, földműves, Bozsák, a tag halála után	250	»
2800. Jakubcsó József, vendéglős, S.-A.-Ujhely, a tag halála után	500	»

Balesetsegélyek.

Lapunk 27. számában kimutatott segélyösszeg 13.026 korona 66 fillér.

Betegsegélyek.

Lapunk 27. számában kimutatott segélyösszeg 4065 korona.

Olvasóinkhoz.

Folyó évi július hónap 1-jével új előfizetést nyitunk lapunkra mindazok számára, akik egyesületünknek nem tagjai, de akik úgy a balesetbiztosításnak kedvezményében, mint egy komoly és tartalmas hetilap hasznos, szórakoztató olvasmányában részesülni akarnak.

Lapunknak eddig megjelent számai tesznek tanubizonyosságot róla, hogy ilyen komoly, tárgyilagos és tartalmas egyesületi közlöny — legalább ebben a szakmában — ez idő szerint nincs sehol az országban. De nincsen olyan lap sem, amely a balesetbiztosítás kedvezményét mindenkinek, kivétel nélkül, oly olcsó árban nyújtaná, mint a mi heti közlönyünk.

Nem egyesületi tagok részére a lap előfizetési ára havonként egy korona. Ennek ellenében megkapják az előfizetők a minden vasárnap megjelenő lapot, és a »Nemzeti Baleset-Biztosító Részvénytársaságnál« 2000, azaz kettőezer koronáig vannak biztosítva halált okozó, vagy állandó

és teljes munkaképtelenséggel járó baleset ellen, szintugy ezen 2000 korona arányában minden olyan baleset ellen, amely részleges, de állandó rokkantságot okoz. Erről a biztosításról minden előfizető — aki nem a »Kitartás«-egyesületnek tagja — egy külön biztosítási kötvényt kap.

Ezen lapelőfizetés nem tévesztendő össze magával az egyesületi tagsággal. Mert az egyesületi tagok úgy mint eddig, továbbra is díjtalanul kapják a lapot és az azzal járó összes kedvezményeket. Akik pedig még nem egyesületi tagok, de a lap élén felsorolt kedvezményeket óhajtják elérni, azoknak nem elég csak magára a lapra előfizetniök, hanem szabályszerű felvételi igazolvánnyal az egyesületbe való felvételt kell kérelmezniök.

Ujból hangsúlyozzuk, hogy nem egyesületi tagok részére az előfizetési díj — baleset ellen való biztosítással együtt — havonként egy korona, negyedévenként három korona, félvévenként hat korona, egész évre pedig tizenkét korona.

Államvasuti altisztek és szolgák fizetésrendezése.

Az a mozgalom, melyet az államvasuti tisztviselők a maguk fizetésének rendezése és megfelelőbb szolgálati pragmatika kieszközlése érdekében indítottak, természetesen kezd abba a mederbe terelődni, ahol annak helyes megoldása egyedül lehetséges. Figyelemmel elolvasva ezen lapnak múlt heti vezércikkét, arra a meggyőződésre kell jutnia az embernek, hogy ez a kérdés csak akkor lesz jól megoldva, ha nem egyoldaluan, hanem egészen és teljesen nyer végleges elintézés. Ez az egész és teljes elintézés pedig nem lehet más, minthogy az államvasutak összes alkalmazottainak fizetési és szolgálati viszonyai egyszerre, egységes alapon rendeztessenek.

Érzik ennek a szükséges voltát maguk a tisztviselők is, akik ezt a mozgalmat megindították s a kérdés mihamarább napirendre kell hogy kerüljön. Azaz, hogy némiképen már került is.

A budapesti, ugynevezett 65-ös bizottságnak múlt szombaton megtartott alakuló ülésén pattant ki az első szikra. A bizottságnak egyik tagja ugyanis szóvá tette, hogy a szolgálati pragmatika és a fizetésrendezés kérdésénél nem szabad majd figyelmen kívül hagyni az alsóbb rangú alkalmazottak viszonyait sem, és hogy a kormányhoz felterjesztendő emlékiratban azokról is meg kellene emlékezni.

A bizottságnak egy másik tagja nem osztotta ezt a nézetet. Az ő véleménye szerint ez az egész mozgalom kizárólag a tisztviselők ügye és csakis azok viszonyaira terjedhet ki. Az alsóbb rangú alkalmazottak belévonása ebbe a dologba szerinte csak hátrányos következményekkel járhat, mert az előkészítést még hosszadalmasabbá teszi, szükségtelenül felizgatja a kedélyeket, összejöveteleket és párhuzamos mozgalmat idéz elő, s esetleg a szolgálat érdekének rovására menő eredményeket idéz fel.

Ámde felállott ekkor az alsóbb rangú vasuti alkalmazottaknak mindenkoron szószólója és pártfogója, egy régi, tapasztalt tisztviselő s a következőkben fejtette ki a maga nézetét erről a kérdéstről:

»Az államvasuti altiszteket és szolgákat nem szabad a központi szolgálat szemüvegén át nézni. Amely központi szolgálat nem vesz közvetlenül részt az ő működésükben és fáradozásaikban, amely velük nem érintkezik a mindennapi életben és így őket nem is ismerheti a kellő közvetlenséggel. Hanem akkor,

amikor az ő ügyeikről van szó, álljanak fel azok, akik őket, akik a szolgálatukat és viszonyaikat ismerik. Álljanak fel és nyilatkozzanak, hogy vajjon megérdemli-e ez a személyzet a tisztviselők támogatását és pártfogását? Ezek között pedig aligha lesz egy is, aki »nem«-et mondana. Velük küzdenek, velük dolgoznak és fáradnak ők a mindennapi kenyérért, méltó tehát, hogy amikor a tisztviselők, az idők változásához mértén, nagyobb karaj kenyeret kérnek a maguk és családjaik számára, ne feledkezzenek meg a hivatás terén hű osztályos társaikról sem. Különösen nem akkor, amikor, mint itt is, mindannyian tudják és látják, hogy valójában milyen keserves az élete az altisztek és szolgák legnagyobb részének. Hogy nem vonták belé őket a mozgalomba? Még jobb így. Mert ha belé vonták volna, a sok gyülekezésnek, bizottságzásnak, alaki és személyi kérdések felvetésének és rendezésének bizonyára csak maga az ügy vallotta volna kárát. A tisztviselők vannak annyira tudatában a szegény ember bajának, hogy az ő kívánságait is tolmácsolni bírják; mert hiszen bőven volt és van alkalmuk azokat nap-nap mellett látni és megismerni. És vannak annyi belátással ezen bajok iránt, hogy azokat ne nézzék behunyt szemmel. Annál kevésbé, mert jól tudják, hogy ez a személyzet nagyon hálás tud lenni a maga jóltevői iránt. A szolgálat maga mindenképen csak előnyét láthatja a tisztviselők ezen gondoskodásának, mert az alsóbb rangú alkalmazottak bizalommal tekintenek feljebbvalóik felé, megnyugvással végzik nehéz teendőiket, igyekeznek kötelességeiket mentül hivebben teljesíteni, mert hiszen tudják, hogy azok, akik rendelkeznek velük és fölöttük, jóakaratu pártfogásukba és gondoskodásukba is vették őket. Erőt fog adni nekik az a tudat, hogy nekik nem csupán feljebbvalóik, de jóakaróik is vannak. Ami a mozgalmukat illeti, erre nézve ők már ugyanis megtették a kezdeményező lépéseket. Sokkal valószínűbb, sőt bizonyos, hogy ha a tisztviselők nem karolják fel az ügyüket, akkor ők maguk fognak mozogni, és kérdéses, hogy ezt az ő mozgalmukat helyes volt-e így kihívni? De hiszen szinte természetes, hogy ezt a kérdést az altisztek és szolgák érdekeivel kapcsolatosan kell a megoldáshoz előkészíteni. Mert a szolgálati pragmatika, ha egyszer elkészüli és kiadatik, nem lesz két részre osztva, hogy: ez a tisztviselőké, ez meg a többieké. Az csak egyféle határozmányokat ismerhet és állapíthat meg az alkalmazottak szolgálati viszonyait, kötelezettségeit és jogait illetőleg.

A testület egy, a szolgálat közös, a czél ugyanaz, és ugyanaz a kenyéradó is; tisztviselőre és más alkalmazottra nézve egyaránt. Ha pedig elkészítik a tisztviselők a maguk fizetési osztályainak és fokozatainak tervezetét, vajmi kevés munkájukba fog kerülni az altisztek és szolgák megfelelően javított fizetési osztályainak a tervezetét is ahhoz hozzácsatolni. Az egész tehát csak egy kis jóindulaton mulik, amely jóindulat azonban a tisztviselők mozgalmára nézve is csak előnyös lehet, mert annak erkölcsi értékét tetemesen növeli s a megvalósítást közelebb juttatja a valószínűséghez.

Azt hiszem, hogy nem mondok újat egyesületünk vasuti tagjainak és lapunk vasuti olvasóinak, ha elárulom, hogy az, aki már a legelső kínálkozó alkalommal ily meleg pártolással és komolyan síkra szállott az ő ügyük érdekében — lapunknak szerkesztője volt.

H. F.

Sokat eszünk.

A gyomor bajok s az ezekből származó betegségek elleni gyógyfürdőket aránylag legnagyobb mennyiségben magyarok látogatják. Hogy csupán egy példát hozzunk fel: Karlsbadban, hol a világ minden részéből összesereglenek a betegek, a látogatóknak körülbelül egy huszadrésze honfitársainkból áll.

S ez nem ok nélkül van, mert sehol a világon nem esznek annyit, mint éppen nálunk. Pedig mi magyarok nem csupán a mennyiség, de az étkek minősége tekintetében is túlteszünk a külföldieken. A jól élés nálunk általános, a tiszta magyar vidékeken a köznép is oly zsíros és tejfeles ételeket eszik, hogy bizony sok városi hivatalnok szívesen kosztot cserélne vele.

Míg a magyar ember früstökre kenyeret, szalonát, délből izletesen készített főzeléket s gyakran hust eszik, addig például a szászországi munkás egész napi ételme három darab vajjas kenyérből (Butterbämme) áll. A iózsirból készült vajnak leírásával pedig nem akarjuk olvasóink étvágyát rontani.

A hollandi parasztok Londonba viszik pompás izletes vajukat, s helyette az undorító »themze-vajat« viszik haza, mely ötödrész annyiba sem kerül, mint az övék.

Mi magyarok magunk fogyasztjuk el a legizletesebb falatokat s csak a feleslegest szoktuk áruba bocsátani.

Ily körülmények között e lapok jól táplált olvasói előtt talán nem lesz érdektelen Monin E. francia orvosnak »a gyomor egészségtanáról« a Practicienben megjelent jeles értekezését főbb vonásaiban ismertetni.

E kitünő tudós szerint sokkal többet eszünk, mint a mennyi életünk fenntartására szükséges lenne; a gyomor túlterhelése pedig nemcsak felesleges, de felette ártalmas is.

Az emésztő nedvek mennyisége korlátolt lévén, az általuk megtámadott ételmi szerek csekély része ugyszólván elvész a megemésztetlen nagy mennyiségben. Ekkor meghatározatlan fájdalmak keletkez-

nek, melyek első jelei a nehéz emésztésnek, azután az emészthetlenség mindinkább gyakoribb lesz, s a gyomor ingerlékenysége megszűnik. A gyomorból egy tunya zseb lesz, melyben erjedésnek indulnak a felhalmozott ételmi szerek. Az erjedés gázokat, savanyokat támaszt s fájdalmas görcsöket, émelygést, nyomást, szédülést okoz; az izlés elromlik, az éhség fájdalmas érzés kíséretében jelentkezik s a szomjúság állandó lesz. A gyomorromlás bekövetkezett.

De az ételmi szereknek nemcsak mennyiségét okozhatjuk: a minőség is gyakran okoz zavarokat. E tekintetben felette bajos határozott szabályokhoz ragaszkodni. Elmondhatjuk, hogy minden gyomornak megvan a maga sajátsága. A gyomor az izlés és undor tekintetében nagy zsarnok: az értelmes göreb szeszélyei nem vetik magukat alá az egészségtan szabályainak. Mindazonáltal általánosságban elmondhatjuk, hogy a gyomor szereti a változatosságot, de csak az egyszerű és tulságos táperővel nem bíró ételekben, gyakran megsiratja azon modern ébédet, melyeknek — Addison szerint — minden tál ételében egy-egy betegség leselkedik.

Beszélik, hogy egy orvos, valahányszor egy gazdag betegét meglátogatta, soha sem mulasztotta el a konyhába betérni, hogy a szakácscsal kezét szorítson. Midőn e különös szokásának okát kezdték tőle, ezt adta válaszul: »Ennyi hálával bizonyára tartozom az embernek, mert annak köszönhetjük, hogy kocsin járhatunk, hogy leleményes művészetével minduntalan megmérgezi az embereket«. E jó ötletben talán nagyítás is lehet, mert a gyomor megkivánja, hogy időnkint egy jó szakács szokatlan ételleivel felizgassuk, de egy ugynevezett »jó konyha« folytonos élvezése rendkívül veszélyes.

»Keveset együnk egyszerre és sohase keljünk fel tökéletesen jóllakva az asztaltól«, ezek azon szabályok, melyek ellen sohasem szabad vétenünk, ha még oly erős gyomorral birunk is.

E szabályok főképen az öregeknek szólnak, kik úgy látszik egyedüli élvezetüket igen gyakran az ingyencsésben keresik. Gondolják meg a magas életkoruak, hogy az emészthetlenség legfélelmesebb ellenségük, s hogy reájuk nézve a mértékletesség és az önmegtartóztatás olyan törvények, hogy Maury bibornok kifejezése szerint: »valahányszor ezek ellen vétének, mindannyiszor egy-egy kapa földet vetnek saját fejükre«.

Az előrehaladt koruak, valamint mindazok is, kik kényes és nehezen emésztő gyomorral birnak: lehetőleg a nap közepén tartsák a főétkezést, este pedig minél kevesebbet egyenek.

Szükséges továbbá, hogy az ebéd és estebéd között legalább nyolcz órai időköz legyen, mert igaz ugyan, hogy az emésztésre rendes körülmények között valamivel kevesebb idő kívántatik, de elmondhatjuk, hogy e rendes körülmények vajmi ritkák. Az emésztést ugyanis sok minden késlelteti, hogy egyéb példát ne említsünk: a sokat ülő városi embereknél sokkal tovább tart az emésztés, mint a pihenést és mozgást felváltva gyakorló falusiaknál.

Rendesen zavart idéz elő az egészségben, ha az emésztés fárasztó munkájában kimerült gyomornak este újabb gondot adunk, s nem engedünk annak időt, hogy magát kipihenje s ruganyosságát visszanyerje. Azért is minden gyomorbajnak leghathatósabb gyógyszer a bőjt, különösen a meleg évszakban, midőn nemcsak az étvágy kevesebb, de az átsajátító képesség is sokat veszít tevékenységéből.

A jeles értekező mindezekből kifolyólag, a vacsorát felette rossz szokásnak tartja s csakis azoknak véli megengedhetőnek, kik hivatásuknál fogva az ebéd kényelmes elköltésére elegendő idővel nem rendelkezhetnek.

Természetesen gyakran fordulunk orvoshoz azon kérdéssel: melyik a legjobb táplálék?

Miután, mint fentebb említve volt, a gyomor sajátsága az egyéniség szerint változik, e kérdésre nagyon könnyű a felelet: a legjobb táplálék az, melyet legkönnyebben emészthetünk meg.

Hányszor tapasztaljuk, hogy az emészthetlenségben szenvedők a legkönnyebben emésztik a süteményeket, a dinnyét, a vágott húst stb. s ugyanakkor nem képesek megbirkózni a tej, sültthús, tojás és más élelmi szerekkel.

Csaknem általánosan ösmeretes a közmondás:

»Ami jól esik az nem árt,« de még általánosabb az, hogy csaknem kivétel nélkül visszaélünk ez elv által nyújtott szabadalommal s gyakori emésztési zavaroknak tesszük ki magunkat.

A tudományos kutatások emészthetőség tekintetében már régen osztályozták az élelmi szereket, s ez osztályozásban a husneműek következő sorrendben foglalnak helyet: juh, marha, bárány, borju és sertéshús; a szárnyasok pedig: csirke, pulyka, kacsa, liba stb.

A halakat azonban csak három osztályba lehet soroznunk, legkönnyebben emészthetők a fehér husuak (ponty, kecsge); azután következnek a veres husuak, mint a lazac, melyek sokkal több táperővel bírnak, de nehezebben is emészthetők; utolsó helyen állnak a zsíros halak (angolna), melyek különösen erős gyomrot igényelnek.

Figyelemre méltó, hogy némely — a gyenge gyomornak ártalmas — élelmi szerek, azoknak néha hasznára válnak. Különösen az ecetes salátákról akarunk szólni, melyek mérsékelt használat mellett igen nagy szolgálatokat tesznek, mert felélik s gyorsabb tevékenységre ösztönzik az emésztési szerveket. Így működik a mustár, mely ép oly hatással van a gyomorra, mint a mustárliszt vagy mustárszesz a test külsejére, a sóskasav szintén nagy szolgálatokat tesz a rest gyomornak.

Nem csupán egyszerű szokás vagy esetlegesség tehát az, hogy a nehéz emésztésű sülték mellé salátát is eszünk, hanem valóságos egészségügyi törvény.

A káposztát általában nehezen emészthető ételnek szoktuk tartani, pedig a benne található tejsavany (acide lactique) szintén jótékonyan hat az emésztésre. Ki ne emlékeznék azon régi adomára, mely szerint az egyszeri hideglelős magyar ember a rendelt gyógyszerek helyett töltött káposztával lakott jól s orvosa nagy csodálkozására meg is gyógyult attól. Az orvos azonnal feljegyezte agendájába, hogy a »hideglelés ellen legjobb gyógyszer a töltött káposzta«, s csakhamar alkalmazta is egy német betegénél, s szerencsésen a másvilágra is küldte vele, mire aztán sietett is megtoldani előbbi feljegyzését ezzel: »de csak a magyaroknak«.

Ez adomából meritett tanulság is csak azt igazolja tehát, hogy egyes esetekben — a gyomor sajátossága szerint — a káposzta-savany is elősegítheti az emésztési képességet.

Viszont más szerek, melyek általánosságban közönyöseknek vagy éppen hasznosoknak tartatnak, gyakran káros befolyással vannak a gyomorra. Ilyenek a pezsgő és meleg italok, mint a tea, melyek-

nek tulságos élvezése lassankint egészen érzéketlenekké teszik a gyomorizmokat; — a dohányzás a tulságos nyáleválasztás által megfosztja az emésztést egyik leghasznosabb segédszerétől; a forró husleves használata szintén káros, hogy hasznossá tegyük, legjobb langyosan és az étkezés előtt két órával vennünk.

A szeszes italok a legrombolóbb hatással vannak a gyomorra s elmondhatjuk, hogy az emésztési bajok háromnegyed részét azok okozzák. Folytonos élvezésük izgékonyosságra szoktatja a gyomor nyálkát, s azt erőtlenné s a rendes működésre képtelenné teszi.

Hasonló befolyással van a sör is, ha étkezésen kívüli időben élünk vele, mert akkor hátráltatja az emésztést.

Az ebéd végével élvezett likőrök, ha jó minőségűek és nem tulságos mennyiségben fogyasztatnak, még szolgálatot tesznek a gyenge gyomruaknak.

A gyomor különben nemcsak a változatosságot követeli meg, de szereti a harmóniát is. Mindnyájan tudjuk, hogy az öröm, a félelem s mindenemű felindulások elveszik az étvágyat s megbénítják az emésztést.

Némelyek nem emészthetnek zenekíséret nélkül; ezek közé tartozott a nevezetes Louis Veron is, ki e czélből örökös vendége volt a párisi nagy operának.

Az érzékeny gyomruak mindig víg emberek társaságában ebédeljenek s különösen kerüljék asztal felett a veszekedést.

A híres Brillat Savarin agyában politikai és társadalmi kérdések vitatása közben született meg azon hasonlat, hogy a harag az asztalnál olyan befolyással van a gyomorra, mintha egy csomó varrótűt nyelne el az ember.

A régi példabeszédet: »Post mensam stabis vel passus mille meabis« határozottan helytelennek jelenti ki a jeles értekező, mert azt mondja, hogy étkezés után körülbelül egy óráig pihenni kell.

Ez óra elteltével mérsékelt mozgást kell tennünk lehetőleg a szabadban, hogy az emésztés működését elősegítsük: »Nemcsak gyomrunkkal, de lábainkkal is emésztünk«, mondá Chomel.

Az ételeket jól meg kell rágnunk, s e czélből a művészet által pótolassuk, a mit a természet megtagadott tőlünk.

A gyomor bajokban szenvedők tevékeny munkás életet folytassanak, kerüljék a tunyaságot, a szomorúságot s főleg a játék által okozott heves izgalmakat; ha szükségesnek mutatkozik: testgyakorlat, dörzsölés és hideg fürdők által élessék uj életre emésztési szerveik működését.

Végre nem ajánlhatjuk eléggé az emésztési zavarokban szenvedőknek, hogy meghatározott órákban egyenek, hogy rend és fegyelemhez szoktassák gyomrukat s különösen ellenálljanak a rendes időn kívül jelentkező csekély étvágy ingerének.

E szabályok távolról sem zavarják ki a különböző gyógyszerek alkalmazását, melyek a betegség jelei szerint váltakozhatnak, de mindenesetre alapját képezik minden emésztési baj gyógykezelésének.

Dr. Luby Gyula.

Államvasuti tisztviselők mozgalma.

Szombaton, július hónap 6-án tartotta meg a m. kir. államvasutak budapesti — 65-ös — bizottsága a maga alakuló gyűlését a Vasuti és Hajózási Klub nagytermében. A már megalakult vidéki bizottságok érdeklődő tagjaival együtt kétszáznál többen jöttek össze az értekezletre.

Az ülést Bene László korelnök nyitotta meg és vezette mindvégig, mert a 65-ös bizottság az elnök személyének kijelölését és megválasztását igen fontos okoknál fogva a közel jövőre halasztotta. Első sorban Temesváry Alajos, mint a június 22-iki országos értekezlet jegyzője, tájékoztatta az összejött bizottsági tagokat és képviselőket a mozgalom eddigi eredményéről és annak jelenlegi állásáról. A bizottságok, néhány műhely kivételével, már mind megalakultak s a 65-ös bizottságnak is csupán 10 taggal kell még kiegészítenie magát, amennyiben az igazgatóságnak néhány ügyosztálya nem jelölte ki a bizottságba a maga képviselőit. Az értekezleten jelen voltak egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak Temesváry Alajosnak eddigi fáradozatlan és önzetlen működéséért az ügy érdekében.

A 65-ös bizottság tiz — az ügy iránt érdeklődő tisztviselővel egészítvén ki magát, megválasztotta pénztárnoknak Czoniczer Somát, ellenőrnek Vész Bélát, jegyzőknek Temesváry Alajost és Soós Miklóst. Többek hozzászólása után elhatározta, hogy a végleges elnök személyének kijelölése végett egy albizottságot küld ki és hogy az elnökválasztásnak július 24-ikéig meg kell történnie. A kormányhoz felterjesztendő emlékirat elkészítése július 10-éig teljes képtelenség lévén, a szükséges adatok összegyűjtése és összeállítása, az emlékirat megszerkesztéséhez egy tizenkét tagu albizottságot küld ki, mely a maga működését legkésőbb július 8-án tartozik megkezdeni, augusztus 5-ikéig befejezni s a vidéki bizottságoknak a munkálatot szétküldeni, ahonnan az tiz napon belül lesz ismét visszaterjesztendő. Augusztus 25-ikéig ujabbi országos értekezlet hívandó egybe s ennek döntéséhez képest terjesztendő fel az emlékirat az illetékes helyekhez. Vita közben felmerült annak a kérdésnek szellőztetése is, hogy az altisztek és szolgák ügye szintén felkaroltassék-e ez alkalommal, vagy sem. Erre vonatkozólag olvasóink a vezércikkben találják meg a közelebbi adatokat. A bizottság egyébiránt akként határozott ebben a dologban, hogy miután a szolgálati pragmatika amugy is egy leendő mindenkire nézve, a fizetésrendezési tervet az altisztekre és szolgákra is kiterjeszti s az országos értekezlet döntsön majd afölött, hogy az emlékiratba befoglaltassék-e vagy sem.

Az ülés végén Lorber I., a fiemei bizottság kiküldötte felszólamlással élt és azt a kifejezést használta, hogy a június 22-iki országos értekezlet jegyzőkönyve nem felel meg a valóságnak, mert abban a fiemeiek határozati javaslata nem lett felvéve. Temesváry ezt a kifejezést visszautasítja és figyelmezteti a felszólamlót, hogy a jegyzőkönyvben igenis említve van a fiemeiek határozati javaslata is, csak szösz szerint nem hozhatta, mert a fiemeiek a maguk javaslatát egyszerűen elvitték haza, neki pedig más példány nem állott rendelkezésére, amikor a jegyzőkönyvet másnap megírta. Mivel a zágrábi javaslat ugyis teljesen azonos volt az övékével, ezt pedig teljes szövegével felvette, nem látja indokoltnak a kifakadást. Ha egyébiránt az ügy érdekében kifejtett

tett éjjeli-nappali szakadatlan fáradozását ilyen sértő ráfogásokkal kívánják a kartársak honorálni, hát a maga részéről köszöni a kitüntetést, de a jegyzői tisztségéből nem kér többé. — A jelen voltak egyértelműen elítélték Lorber eljárását, Temesvárynak ismételten köszönetüket és bizalmukat fejezték ki és őt a lemondás visszavonására kérték fel. Temesváry — ámbár nem szívesen — de engedett a közöhangnak és ezzel a kínos incidens véget ért.

Az egész értekezletről még csak annyit, hogy a vidéki kartársak bizalma — melylyel a memorandum megszerkesztését az igazgatósági 65-ös bizottságra ruházták — az igazgatóságnál beosztott több kartárs részéről sokkal nagyobb ügybuzgóságot és érdeklődést érdemelt volna meg. Mert az, amit ott némely helyütt tapasztalni kellett és lehetett, bizony nagyon elszomorító volt a kartársi együttérzés szempontjából. Csak kivételek voltak ugyan, ámde elég sajnós, hogy ilyen kivételek egyáltalán akadtak.

Lapunk zártakor vesszük a hirt, hogy Temesváry Alajos ellenőr, hivatali teendőinek nagy halmaza folytán, melyek minden idejét teljesen igénybe veszik s őt ismételten távol fogják tartani a fővárostól is, a kérdéses mozgalomtól teljesen visszavonult.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A kecskeméti vasuti árvaház céljaira ujabban a következő adományokat vettük:

Till Pál, vonatmálházo, Hatvan	korona	— 60
Horváth Gábor, szőlőszeti munkavez., Csála	1.—	
Chrien Adám, áll. málházo, Selmeczbánya ...	1.—	
A lapunk 22. számában kimutatott összeg...	386.32	
Eddigi gyűjtésünk	388.92	

Azok a jó palóczok. Nagy tűzvész volt egy hevesmegyei községben, s a csapást osztó mindenható Isten még saját fiának képmásáért sem tett kivételt, mert elégett a templom mellett álló bádóg Krisztus is.

A begyűlt jótékony adományokból első sorban is a feszület helyreállítását határozták el.

Elindult a deputáció — a bíró meg az egyházi — Egerbe, Krisztust csináltatni.

Már majd a fele útján voltak a városnak, amikor hirtelen megszólalt az egyházi:

— Komée! Menjünk vissza! Nem kérdeztük meg a tisztelendő urat, hogy eleven legyen-e a Krisztus, vagy haótt.

— Sose törödjék kee véle! Elevenre csináltatjunk, s ha haótt kell, majd agyon ütjük otthol! — mondá nagy lelki nyugalommal a bíró.

*

Egy másik palócz a pecsétgyűrűjébe a Megváltó képét akarta bevésztetni, amint a keresztfán csüng.

A vésnök nem akarta elvállalni a megbizást, mert — mint mondá — nem fér reá a Krisztus a pecsétgyűrűre.

— Ne busuljék kee rajta, — mondá a palócz — majd lelógatyi a lábát!

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

Itt lakom én . . .

*Itt lakom én a vasut mentében,
Fenyveseknek bércei ölében.
Ugy élek itt a magányosságban,
Mint remele vadon erdők
Rejtélyes zugában.*

*A házikóm berek veszi körül,
A madárkák serge itt tömörül;
Dallamuk a természet zsoltára,
Erdő, mező néma csendjét
Fölveri nótája.*

*El-elmegyek a járdámon végig,
Járok-kelek reggeltől estélig;
Egész napon dallamok közt járok.
A vasuton föl és alá
Amugy kalapálok.*

*A virágok szép tarka színekben
Mosolygnak rám, illatos fürtökben;
Elmerengnek tarka himzésükön —
A balzsamuk illatának
Tengerében fürdöm.*

*Üde szellők s gyöngyharmatos virágok
Sebeimet mind bebalzsamozzátok.
Kis madárkák, csak szóljon a danátok,
Nélkületek ne legyen bus
A ti dalos lársatok.*

*Kocsis Dénes,
pályáor.*

Az áruló.

Regény.

— Irta: **M. Z.** —

(Folyt)

ELSŐ RÉSZ.

V. Elveszett nyom.

Mikor mistress Baxton utólérte a lassan czamogó szekértábor, lovát az elősiető kafferszolgák gondjaira bízta, maga pedig rögtön behúzódott saját szekérének nagy ponyvasátoara alá.

Visszajövele csakis Duvalnak tünt fel, aki a hölgyön szokatlan izgatottságot vélt észrevenni és aki szinte csodálkozott rajta, hogy az ő barátja, Lebordier »nem lóg megint mistress Baxton szoknyáján«, mint ő mondani szokta.

— Bizonyosan addig vallottak megint egymásnak szerelmet, amíg ő nagysága is, Lebordier pajtás is, rosszul lettek tőle — gondolá magában Duval. Ismerte ugyanis barátjának szenvedélyes lényét és tudta mistress Baxtonnak kegyetlen kacérságát és tudta azt is, hogy Lebordier szerelmi vallomásai nem egyszer végződtek duzzogással. Ami őt azonban dühössé tette, mistress Baxtonnak viselkedése volt, aki ilyenkor mindig módját tudta ejteni, hogy szerelmes lovagját rövid idő múltán ismét necsak kiengesztelje,

hanem holmi biztató, bátorító tekintetekkel, szavakkal, kézszorításokkal még jobban magához bilincselje. Csak ő tudná vagy egyszer kieszelni a módját, hogy vagy ezt az asszonyt a kacérságról leszoktassa, vagy barátját örült szenvedélyéből kigyógyítsa.

Ha sejtette volna a jó Duval, hogy milyen fordulatot vett ez a szerelmi viszony . . .

A nehéz, fülledt délutáni levegő csendjét megszűrő jövő mély moraj zavarta meg. Az ökrök nyugtalanul kezdtek hánykódni jármaikban s a vezetéken tartott lovakkal is nagyon meggyült a bajuk a szolgáknak.

M. Maston itt is, ott is segítségül sietett s a maga rettenetes erejével hol az ökörfogatok egyikét térítette vissza az útra, hol a kötelékeiket tépő lovakat zabolázta meg. Közbe azonban nem szűnt meg, a kiabáló, visongó és káromkodó szolgahadat jámbor oktatásokkal istenfélelemre tanítani.

— Az Úr zivatart küld reánk. Felhő ugyan még nem látszik az égen, de morgása már ide hallatszik, hogy az oktalan állatok, meg a bűnös emberek idejében menekülhessenek az ő dühe elől. Áldások ezért az Úr neve!

A levegő eközben mind sűrűbbé, mind fojtóbbá vált s egyszerre egy vakító villám szelte át a szemhatárt. Az amugy is nyugtalan állatokat csak a legnagyobb erőfeszítés árán lehetett addig rendben tartani, amíg a szekérkaraván az út mellett huzódó egy kis magaslathoz ért. Itt a szekereket félkörbe állították, a lovakat és ökröket ezen félkör által bezárt területre hajtották be, lábaikat megbékézták, a félkör nyitott oldalát pedig a szolgák állották el.

Mig ezek történtek, Duval mind nyugtalanabb lett Lebordier elmaradása miatt. Nem mintha ez máskor is meg nem történt volna már vele. De ma olyan különös előérzet fogta el, hogy barátjával valami bajnak kellett történnie. Talán hogy mistress Baxton kinézése és viselkedése keltette bennne ezt az aggodalmat, vagy a hirtelen jövő zivatar által okozott elfogultságot — elég az hozzá, hogy nem volt maradása barátja miatt. Mistress Baxtont egyenesen megkérdezni restelte, meg nem is akarta.

Ámde minél jobban közelgett a vihar, annál nagyobb lett az ő nyugtalansága is; és mivel más-hová úgy sem fordulhatott volna felvilágosításért, mégis csak mistress Baxton szekere felé irányította lépteit . . .

— Minden, amit az Úr teszen, jól legyen . . .

— Hogy a johannesburgi jingók sátánjai rugdossanak meg estétől reggelig, te sakál! — üvölté a kenetteljes szavak nyomán egy másik hang.

Vala pedig az első szózat M. Maston szava, a második meg Fritz fekete lovászéé, akinek a gazdája lova alaposan megtaposta az ugráló szerszámaikat. Duval igyekezett is ki ebből a felfordulásból s a szekérsáncz külső felén kereste meg mistress Baxton hajlékát. Az egyetlen női cseléd, aki úrnőjével utazott, azt az üzenetet hozta ki Duval számára, hogy úrnője beteg, lázas, és sem Duval urat, sem mást most nem fogadhat.

— De kérdezze meg legalább úrnőjét, hogy hol maradt el Lebordier úr? Vagy mit tud úrnője egyáltalán Lebordier úrról?

Rövidesen megkapta erre is a választ.

— Úrnőm azt üzeni Duval úrnak, hogy nincs tudomása Lebordier úr hollétééről.

Duval nagyon elcsodálkozott ezen. Hogy mistress Baxton ne tudja, hol maradt el Lebordier, aki egész nap nem tágitott az oldala mellől és aki ma délután is vele maradt el a karavántól? Töprekedve ballagott vissza a maga szekere felé, amikor Fritz hangját hallja, annak mozgó villája sátor-ponyvája alól:

— Duval, bujj be hamar, mert rögtön nyakadba szakad az ég! Bátorosabb leszel, ha együtt hallgatjuk a zivatar dülését.

Duval fellépett barátja szekereére és első dolga volt, hogy mistress Baxton feltűnő viselkedését és Lebordier eltűnését beszélje el Fritznek. A flegmatikus német sokáig hallgatagon ült, nagy felhőkben fújva ki magából pipájának a füstjét. Egyszer-kétszer mintha szólni akart volna valamit, de megint csak visszanyelte a mondandóját.

Eközben kívül megeredt a vihar, olyan erővel és vadsággal, amilyennel csak az afrikai vadonok égháboruja képes dühöngeni. Villám villámot ért s az egész mindenség, annak daczára, hogy majdnem teljes sötétségbe borult, a villámok szakadatlan csapkodásánál mintha egy lángtengerbe fulladt volna belé. A fülsiketítő dörgés szünet nélkül tartott, a szélvihar fákat csavart ki tövestől s a nehéz szekerek is minden eresztékeikben recsegték-ropogtak, amint egy-egy szélroham jobban neki feküdt az oldaluknak. A víz pedig úgy ömlött alá az égből, mintha a tengerek kaptak volna fel a levegőbe és buknának most hanyatt-homlok lefelé a földre.

Duval nyugtalansága perczről-perczre nagyobb lett és már igazán kezdett aggódni barátja sorsán, akit ki tudja, hol ért utól ez a vihar és ki tudja, hogy milyen állapotban. Fritznek hiába integetett és kiabált, az ugyan ebből a beszédből, ebben a rettentő zúgásban és zajban, nem értett meg egy kukkot sem.

Egy rövid félóra múlva az eső hirtelen elállott s nem telt belé öt perc, már ismét csillogó verőfény váltotta fel az iménti vad zavart.

— Most pedig nyergeltessünk és nézzünk Lebordier után — szólalt meg Fritz a maga dörgő hangján. — Holnap délig úgy sem mehetünk innen egy tapodtat sem.

— Miért nem?

— Mert itt van előttünk egy kis folyócska, a Krokodil-Rivernek egyik mellékága. Annak a vize ezután az égi áldás után annyira meg fog áradni, hogy ember vagy állat annak a gázlóján egyhamar át nem jut . . .

Késő este volt, mikor a két barát megint visszajött a táborba. Hasztalan volt minden fáradozásuk, kutatásuk, kiabálásuk és lövöldözésük. — Lebordiernek vagy lovának sehol, semmi nyoma. Már Fritz sem türtőztethette magát s mikor visszatérőben ismét közeledtek a táborhely felé, hirtelen kiszaladt a száján ez a néhány szó:

— Nem tetszik nekem ez a dolog. Ezzel az asszonynyal.

— Csakhogy belátod végre te is. Nekem már régen nem tetszik. Ennek az asszonynak a viselkedése egy bizonyos idő óta teljesen megváltozott. Irányomban is.

— Nem annak a gazember Taylornak a be-törése óta?

— Hogyan? Te is észrevetted?

— Még pedig nagyon. Akkortáiban szerinte magam is valami rossz fát tehettem a tűzre, mert mistress Baxton nagyon-nagyon hidegen viselkedik irányomban . . . Hm.

— Mit hm? Mi az a hm? Ha van még valami gyanud, miért nem közlöd azt velem is?

— Mert még magam sem vagyok tisztában a dologgal . . . Hopp hó! Hát ez mi itt előttünk?

A két barát valami tömeget vett észre maga előtt, az úton. A hold még nem bujt ki a hegyek mögül s a már beállott sötétségben csak annyit láthattak, hogy valami ponyvás szekér. Előbbre lovagolva, szóba elegyedtek a szekérben ülőkkel. Egy farmer volt, a közeli hegyekből, aki családjával Pretoria felé igyekezett. Sem Lebordiert nem látta, a merről jött volt, sem más idegent. Hallotta ugyan, hogy egy hozzá szomszédos telepítvényen valami idegen ember tartózkodik, ámde az meglövdözve jött oda és már napok óta fekszik egyik búr házában. Erről az emberről Fritz is, Duval is szerettek volna közelebbi dolgokat megtudni; mert sejtelmük azt sugta nekik, hogy ez csak Taylor lehet. Minden további kérdezősködésükre a búr kitérően felelt.

A táborhelyhez érve, az új jövevény engedelmet kért, hogy az éjszakát ott tölthesse ő is, ami ellen természetesen nem volt senkinek kifogása.

Reggelre kelvén az idő, a búr szekereinek nyoma veszett. A kafferek egyike jelenté, hogy hallotta, mint fogta be a búr már éjfélután járomba az ökreit és mint fordult vissza szekerevel abba az irányba, ahonnan jött volt. A kaffer történetesen Fritz szolgálja volt és még azt is jelenté az urának, hogy az illető nem is volt búr, hanem egy nem messze lakó angol farmer, egy afrikander, akit ő már korábbi időből ismer. Fritz egyszerre kíváncsivá lett s azt kérdezte a szolgától, hogy vajjon nem-e látta, kivel érintkezett a farmer a táborban?

— A férfi senkivel. Hanem a felesége, az hosszabb ideig volt bent a mistress kocsiában.

— De már ennek fele sem tréfa, amit az asszony mivel — gondolá magában Fritz és szinte dühös lett, mikor mistress Baxton a következő perczen kijönni és jóízűen kacagni látta és hallotta.

— Mistress, ne vegye tolazkodásnak kérésemet, de értesítenem kell önt, hogy Lebordier barátunk még mindig nem került elő és nagyon megnyugtató lenne ránk nézve, ha közölné velünk, hol váltak el tegnap egymástól és milyen irányba vette útját Lebordier?

— Igen, egy darabig együtt lovagoltunk. De azután az önök barátja nagy izgatottság jeleit mutatta s anélkül, hogy tőlem elbucszott volna, neki vágott a csalitoknak. Azt csak természetesnek találja, hogy oda őt nem volt kedvem követni?

Fritz szeretett volna ennek a még ilyenkor is mosolygó, nevetgélő szép asszonynak valami nem szép dolgot mondani, de tanácsosabbnak vélte a hallgatást. Annál is inkább, mert az éjjeli női látogatás és mistress Baxton hirtelen jó kedve között valami okozati összefüggést látott.

— Az Úr pedig gondoskodni fog róla, hogy megkerüljön — szólítá meg őt Maston úrnak mély basszusa, mikor elgondolkozva Duval szekere felé indult.

— Jó, jó. Hanem én azt vélem, tiszteletreméltó Maston bátyám, hogy ezuttal a magunk részéről sem

ártana, ha az Úrnak segítségére mennénk és Lebordier felkutatására minden tőlünk telhetőt megtennénk.

— Helyes. Az Úr akarta, hogy utunk a megdagadt folyó által elzárassék, helyes lesz tehát, ha Lebordier barátunkat felkeressük. . . .

Ámde hasztalan volt minden keresés, minden kutatás. A karaván két napig vesztegelt egy helyütt és noha annak minden férfi tagja messze tájékokat bajárt és belovagolt, Lebordiernek nyomára sehol sem tudtak akadni. A harmadik napon végre is kénytelenek voltak a további keresést abban hagyni és a férfiak mindegyike nyomott kedélyhangulatban tette meg az utat Pretóriáig. Csak mistress Baxton nem busult. Neki mintha nagy oka lett volna a jókedvre. Elannyira, hogy ezen még mister James is megbotráncozott.

Pretoriába érkezve, a férfiak első dolga volt, hogy Lebordier eltűnését a hatóságnak bejelentésük és feltalálására ezer forintos díjat tűzzenek ki. Jól tudván, hogy ezzel az utóbbival még legsikeresebben fogják a céljukat elérhetni.

(Folytatása következik.)

Atyafiságos látogatók.

— Lásd angyalom, ezek az első feleségem rokonai, és nagyon természetes, hogy ameddig csak lehetséges, szeretne az ember velük békességben élni.

— Jól van, Kálmán, de . . .

— Talán már kilencz óra? Egy pillanatig sem késhetem. Útközben veszek valami vadhust s hazaküldöm, készítesd el ebédre; tudom, hogy sokkal ügyesebb s okosabb kis asszony vagy, minthogy egy csomó özvegy asszonynyal s vén leánynyal el ne tudnál bánni. Nehogy összezördüljete!

E szavak után megcsókolt s keztyűit huzva, a lépcsőkön leszaladt. Szomoruan, majdnem vigasztalhatlanul néztem utána.

Még nem voltam tizenhét éves, s csak alig léptem ki egy elsőrendű nevelőintézet majdnem zárdái magányából, amikor Szegheő Kálmánba, a szép, ifju, fekete szemű, két kis gyermekkel bíró özvegybe szerelmes lettem, és neje lettem.

Természetes, hogy paradicsomi boldogságot vártam, s Pandemoniumot találtam!

Kálmán tökéletes ember volt. Minden reményességemnek megfelelt, az ikrek is kedvesek voltak, de a házasság által örökölt atyafiság hadseregének ugyan ki tudna ellentállani?

Férjhez menetelemnek még nem mult el négy hete, midőn egy kellemes nyári nap délutánján egy kényelmes divánnak puha vánkosai közt heverve, olvasgattam, s az ajtó megnyilt s egy suhogó fekete selyemruhába öltözött, pápaszemes, himlőhelyes, nagy, kövér, vén asszony lépett be rajta.

— Oh! — mondá a legkisebb mentegetődzés nélkül — ugy-e, Szegheő Kálmánné?

Meglepetéssel igenlőleg intettem fejemmel.

— Talán nem tudod, — folytatá éles hangon — hogy a legszebb hálószobában levő butorok mennyire el vannak hanyagolva, egy ujjnyi vastagságra van a por mindenben, a kamarában a befőtt gyümölcsöknek egy része felforrt, s a nappali szobában levő szőnyegnek az egyik szegletébe beleesett a moly?

Egy pár pillanatig ijedve néztem reá.

— Nem tudod, ugy-e? Mindjárt gondoltam,

hogy nem — mondá a vész hírek óriási hirnöke. — De te még egy tapasztalatlan gyermek vagy, nem képes a háztartásra. Ne busulj semmit. Idővel majd bele jössz. Már most minden jól van. Ide költöztem, s itt maradok, majd megtanítalak én mindenre. Én Kálmán első feleségének a nagynénje vagyok.

— Köszönöm a szivességét, — dadogtam — de . . .

— Sohse mentegetődzél — mondá a néni. — Szivesen teszem, a gyermekek kedvéért még többet is megtennék!

Másnap, midőn egy kis sétálás után haza mentem, egy új vendéget találtam, a legszebb vendégszobámat foglalta el, a szobának egyik oldala tele volt bőröndökkel, kalaptartókkal, dobozokkal, üvegekkel, az egyik székre egy tarka papagályszerű hálóköntös volt kitéve.

— Én vagyok! — kiáltá egy idősöcske ur, egy ruhatartó szekrény mellől ugorva elibém, hol csizmáit, topánjait s papucsait rendezte. Csak én vagyok. Kedves hugom — Kálmán házassága révén —, ne nyugtalankodjék miattam. Én senkinek sem vagyok terhére. Közeli rokonok vagyunk, én Fejes nagybácsi vagyok Kiserkedről; Kálmán első felesége az én édes testvéremnek a leánya volt. Jó leány volt nagyon, de minden rendszer és modor nélkül. Gyermekei nevelésére nekem saját rendszerem volt. Ezt a hosszú utat, Kiserkedről ide, csak azért tettem, hogy rendszeremet gyakorlatilag alkalmazzam. A gyermekert le van főzve, a kiseddóvó tönkre téve, Pestalozzi elbujhat mellettem. Kedves hugom — Kálmán házassága révén —, lelkemre mondom, hogy ezek a gyermekek a világ példányai lesznek! De mielőtt a neveléshez kezdenék, nagyon jól tenné hugocskám, ha megmondaná a szakácsnak, hogy vegetarianus vagyok, csak Graham-kenyeret eszem, reggel csak tejet vagy theát iszom, a husszeletek helyett tojással is megelégszem, vagy hogy kevesebb alkalmatlanságot csináljak, gyümölcsöcsel. Ne törődjék velem, hugom. Én annyi alkalmatlanságot sem csinállok e háznál, mint egy kis macska. A gőzfürdő-apparátusom egy óra mulva megérkezik, a gymnastikát egy üres szobában vagy kamarában tizenöt perc alatt felállíthatjuk. Előttem az egészség a bölcseség köve, s azt hiszem, hogy elvégre magtaláltam!

Az egyik kezében egy óriási szivacsot tartva, oly elégedetten mosolygott rám, mintha bizonyos lett volna benne, hogy jelenléte roppant nagy szerencse reám nézve. Megdöbbenve távoztam. De új meglepetés várt reám. Midőn a lépcsőn leszaladtam, egy bőröndök, dobozok, napernyők, esernyők s nagykendők által körülvevett asszonyságba szinte belebotlottam.

— Csókolj meg, kedves — mondá az idegen nő, fogatlan száját felém nyujtva. Én Jolán édes anyja vagyok, tudom, hogy a vöm egész nap hivatalban van, s nem tudtam a lelkemen elvinni, hogy egyedül hagyjalak, tehát rögtön eljöttem. Nézd, gyermekem, Jolán testvérét is elhoztam, — s egy bizonytalan koru, de templomi tisztességnek is beillő, fürtös hajju vigyorgó kisasszonyt mutatott be. — Nagyon művelt leány: »irónó«. Nyilvános felolvasásokat tart, nemrég egy kötet költeményt adott ki. Szerelmem, az én szellemdus Silviám, lelki testvéred lesz, s értelmiségedet művelni fogja.

S a kedves rokonok rögtön otthon érezték magukat, elfoglalták a házat és engemet.

Mikor Kálmán haza jött, s látta, hogy távollétében mi történt, egy kissé vakarta fejét s nagyot

fütyentett, de nem zúgolódott; úgy látszik, hogy az ilyen meglepetésekhez hozzá volt szokva.

— Jolán életében gyakran eljöttek — mondá kissé fanyar arczczal. — Tudod lelkem, Jolán gyenge, beteges volt, s rokonai a háztartás vezetésében segítségére voltak.

— Igazán? — mondeám sóhajtvá, s az a rettenetes meggyőződés vett arót rajtam, hogy szegény Jolán még most is élne, h rokonai folytonos jelenléte nem keserítette volna el az életét.

— Vajjon hosszasan maradnak itt? — kérdezém.

— Nem tudo ̄ bizonyosan. Attól tartok, hogy hosszasan. Kedvesem, legalább nem lesz egyedül.

— Bár inkább egyedül lennék — gondolám magamban s a szobámba mentem és jól kisírtam magamat. Előbb azt reméltem, hogy a rokonok invasiója ellen Kálmán erélyesen lép fel, de fájdalommal tapasztaltam, hogy Kálmán fél tőlük s e hatalmas had jelenlétében elveszti az eszét s általuk valóságos bárgyu önmegadással kormányoztatja magát.

Tehát erőt vettem magamon s türtem, amennyire tőlem kitelt.

A néni kezébe vette a kulcsokat, jött, ment, rendezett, az egész házat felforgatta, gazdasszonykodási kísérleteimet kinevelte, tapasztalatlanságom iránt könyörtelen volt. Minden beföttjeimet, ugorkáimat rendre kóstolgatta. A cselédeknek parancsolt s a legkisebb vétségért szidta őket. A szakácsnéknak, kivel pedig meg voltam elégedve, felmondott.

— Asszonyom, — mondá elkeseredett hangon a szakácsném — sajnálom itt hagyni, mert valóságos uri asszonyosság, de a Jolán asszony atyafiait ki nem állhatom, azok soha sincsenek megelégedve, akármilyen lelkemből igyekezem, hogy azokat a czipra kotyvalékokat a kedvük szerint csináljam, mégis mindig zsémbelnek reám. Ezt a sok piszkolódást én nem türöm tovább, ha negyven forintot fizetnek egy hónapra, még azért sem türöm!

Néhány nap mulva a szobaleány mondott fel.

— Én nem szoktam meg, — mondá — hogy egyszerre négy asszonynak szolgáljak s háromnak közülök sohasem lehet kedvét találni, nem is említve, hogy midőn a fürdőszobában a gőzgéppel kell bännöm, mindig félttem az életemet. Tehát kérem az asszonyoságot, hogy fogadjon mielőbb más szobaleányt.

És én, a folytonos boszuság daczára, még mindig türtem, természetesen, hogy Kálmán kedvéért, azt remélve, hogy teljes megadásom által a házi békét meg fogom nyerni. Fájdalom! Csalódtam.

Egy rekkenő nyári nap délutánján, midőn a házi bajtól kimerülve, a könyvtárba vonultam, hogy a divánon kinyugodjam magamat, e magány olyan jól esett, hogy elaludtam. E kellemes, hűvös szobácska a nappali szobából nyílt, s a déli napsugarakat kívül a szőlőlugas, bent nehéz függönyök zárták el. Alkonyatkor felébredtem s a mellékteremben éppen nevémet hallottam említeni.

— Ugy-e, — kérdé Jolán anyja — kiment a boltba pénzt pazarolni? S a szilvát és dinnyét még sem főzte be. Ah! Tudtam, hogy egy haszontalan, élhetetlen teremtés.

— És a Jolán kis gyermekein a himlőhelyek mutatkoznak! — sóhajta a néni. — Érzéketlen! szivtelen! Mint minden mostoha anya. Ugyan mit

gondolt Kálmán, mikor ezt az iskolás gyermeket elvette?

— Ostoba szegényke, az a baja — mondá határozott hangon az én lelki testvérem, a Jolán költő testvére. — Nincs agyveleje. Sajnálatra méltó!

— És egy megátalkodott szamár, — tevé hozzá a bácsi — a rendszerem üdvös voltát hiába magyarázom, s az új gymnastikámat még csak meg sem akarja próbálni!

Haragra lobbanva, dobogó szivvel, kigyuladt arczczal hallgattam őket. Tehát a házi béke fenntartásáért hiába türtem, hiába szenvedtem, kinos erőfeszitésemnek ez lett a jutalma!

— »Haszontalan«, »élhetetlen«, »szivtelen«, »ostoba«, »iskolás gyermek«, »megátalkodott szamár«, ily czimekkel traktálnak. Ezt tudva, okosabb lett volna rögtön harcra kelni ellenük.

Csakhamar tisztába jöttem magammal. Kinyitottam az ajtót, s határozottan az éles nyelvű társaság körébe léptem.

— Kedves rokonok, — mondám némi nyereséggel — mindennek meg van a maga határa, kegyedek túmentek a határon, az én türelmem is elfogyott, s már megelégettem a dolgot. Ugy látszik, egészen megfélekedtek róla, hogy ez a ház az enyém, nem pedig kegyeteké, hogy én vagyok a házi asszony, s kegyetek a vendégek. S bár nincs »agyvelőm«, s ámbár »megátalkodott szamár« vagyok, elvégre mégis be kezdem látni, hogy mily hiba, sőt bolondság volt tőlem, hogy ilyen hitvány társaságot türtem magam körül. Ezennel figyelmeztetem mindnyájokat, hogy huszonnégy óra alatt távozzanak. Nem akarok többé önökkel egy fedél alatt lakni!

Mostoha anyósom, ha ugyan így nevezhetem, majd megfuladt mérgében, felugrott s reám kiáltott:

— Asszony, tudja-e, hogy kivel beszél? Én a Jolán anyja vagyok!

— Nem bánom én, ha akárkinek az anyja is — mondám elkeseredve. — Elég volt a zürzavar, én békeségben akarok élni. Tessék a szobájába menni, pakoljon s induljon mielőbb.

— Megmondom a kedves Kálmánnak — si-pogta a fürtös fejü költőné.

— De én is megmondom! — válaszolám.

— De hát a gyermekeket ki fogja tanítani? — kérdé a bácsi.

— Az az én dolgom, nem az öné — válaszolám. — A kis fiúk a férjem gyermekei, következésképen az enyéme is. Ezentul nem lesz szükségünk a rokonokra, mi vagyunk a szülék, tehát másoknak nincs beleszólása, mi fogjuk őket nevelni.

— Hogy is ne! lárifári! — mondá a néne, s terjedelmes teste úgy reszketett, mint a kocsonya. — Egy ilyen gyermek szavát számba sem veszem. Én részemről egy tapodtat sem mozdulok!

— Igazán, nem megy? — mondám. — Akkor kénytelen leszek rendőrök után küldeni.

Az ellenkezni akaró atyafisággal hősies elhatározással állottam szembe, midőn az ajtó megnyílt és Kálmán belépett.

— Hohó! mi baj — kiáltá Kálmán, ijedten tekintve szét. Miféle lárma van itt?

— Kiutasított bennünket a házból — zokogta Jolán anyja, az egyik kezével reám mutatva, míg a másikkal ronsolt zsebkendőjét a szeméhez tartotta.

— Jótékony befolyásunkat visszautasítja —

sipogta Silvia kisasszony, a szegény megboldogultnak szellemdus nővére.

— Öcsém, — mondá a nagybátya színészes páthoszszal — feleséged mérges kigyóvá változott s halálosan megmar bennünket.

— Kálmán, — mondám határozott hangon — véletlenségből meghallottam a mellékszobából, hogy a rokonaid mily kiméretlen gorombasággal beszélnek rólam. Válassz e nép és közötttem. De egy fedél alatt nem leszek többé velük.

— Kálmán, — szónokolta a néni — eltűröd-e, hogy ez a gyermek Jolán rokonaitól elválasszon? Megengeded-e? . . .

— Meg . . .

H. J.

ANEKDOTAK.

Együgyü földmivelő ember volt Bagó Márton, de azért kunsági ember létére a »jussátt« nem hagyta, s örökösen perben állott az atyafiaival.

Nemrég is elveszítette a perét a sógorával szemben és pecsétes levél jött a *fiskárius* urtól, hogy »hozzék kend pénzt az apellációra.«

Hát bizony könnyű aztat mondani, de mikor üres a *ládafia*.

Addig-addig tanakodtak az anyjokkal, mig elhatározták, hogy meg kell válni a »riskátul«.

Megindult Bagó Márton s vezette maga után a riskát.

Az országúton összetalálkozott két szélhámossal, akik azonnal észrevették, hogy olyan emberrel van dolguk, akit könnyű szerrel be lehet csapni.

Alkudozni kezdtek a riskára, de sokallották érte a 40 forintot.

— Tudja mit Márton gazda, mondá az egyik, adja ide nekünk a riskát ingyen, bevisszük a városra, főispánt csinálunk belőle, oztán akár mit kér kend tulle, meg fogja adni.

— Bizony, ha a peremet megtudná nyerni, nem sajnálnám ezt a tehenet — mondá Márton gazda.

— No a felől már nyugodt lehet; olyan hatalmas Úr a főispán, hogy annak mindent megtesznek még a törvéynél is, — biztatta a szélhámós.

Igy szabadult meg Márton gazda a Bimbótól; s csak azt nem tudta elgondolni, hogy milyen formája is lesz ennek a Bimbónak, ha egyszer főispán lesz belőle.

A kíváncsiság nem hagyta nyugodni, s csakhamar megy be a városra a megyeházához.

Az emeletre felérve, akadálytalanul benyitott egy fényesen butorozott szobába, hol egy zömök termetű apró emberke óriási csibukból pőfékelve, sétálgatott.

— No, a formája nem sokat változott! — gondolta magában Márton gazda, amint a főispánt vizsga szemekkel méregette.

— Mit akar kend? — rivallt reá a főispán a köszönés nélkül belépő emberre.

Márton gazda azonban annyira elmélyedt gondolataiba, hogy nem felelt, csak nézett.

A főispánt elhagyta a türelme, s még dühösebben nekirontott a szegény embernek.

— Süket kend, vagy mi, mit akar itt nálam?

— Bimbó! hát nem ismeresz? szólalt meg végre szemrehányó hangon Márton.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. A. A pályaorvos egy más (specialista) orvos által megirt rendelvényt a betegsegélyző-pénztár orvosi utalványára átírni nem köteles. Amennyiben az alkalmazottak egyikének-másikának specialistára van szüksége, az igazgatóság által kijelölt s a Hiv. Lapban is ismertetett ilyen orvoshoz kell fordulnia, ha kedvezményes gyógykezelési árakban akar részesülni.

Muki. Kinek-kinek ott, ahol helye van és azt, ami őt megilleti. Különbén már többször hangsúlyoztuk, hogy mi nem vagyunk — mert nem lehetünk — specialisták. Viz-vizsgálat és B. B. B. biztosításai különben hogy sikerültek? A meg nem fejtők közül Dreyfuss és G. K. mit kaptak?

K. Z. N. Az olyan mozdonyvezetőt, aki még a viczínálison is mindennap megkésve hozza a végállomásra a vonatot, meg kell házasítani, még pedig valami jó kardos kis leánynyal, aki majd számon kéri tőle a késett perczeket és félórakat. Ha pedig már házas ember, a feleségét kell ráuszítani, hogy valami csárda van utközben, abban a csárdában meg egy — hej de szép menyecske! — Majd megjássák, milyen rendesen fog az a vonat minden este beérkezni oda önökhöz, a végállomásra . . .

Ujváry Péter, Szegzárd, 7 korona 10 fillért; Tóth János, Báltaszék, 6 korona 50 fillért; Gáspár Vilmos, Csákovár, 26 korona 40 fillért; Gottrich Márton, Szt.-Lőrincz, 31 korona 63 fillért; Galba Mátyás, Lipótvár, 16 korona 20 fillért; Szalmuther József, Kismarton, 7 korona 80 fillért; Zsigó György, Nagy-Várad, 45 korona 86 fillért; Horváth Gábor, Csála, 43 korona 40 fillért; Mezőfalvy György, Kardoskut, 9 korona 40 fillért; Deutsch Jakab, Zágráb, 39 korona 70 fillért; Béczy Vincze, Ivanec, 9 korona 90 fillért; Lócsey György, Tóvis, 20 korona 36 fillért; Könyves Kálmán, K.-Félegyháza, 16 korona 10 fillért; Radványi J. Ödön, Gány, 17 korona 94 fillért; Cseh Sándor, Uj-Péteri, 15 korona 4 fillért; Bartók Béla, Oroszka, 24 korona 6 fillért; Radó Ignác, Kis-Czell, 31 korona 12 fillért; Balázs Márton, M.-Ludas, 13 korona 60 fillért; Zsebők István, Ács, 12 korona 10 fillért; Szrebián Ede, Temes-Kubin, 7 korona 42 fillért; Sziklai László, Budapest, 23 korona 2 fillért; Nagy Sámuel, Debreczen, 13 korona 60 fillért; Petykó András, Eger, 18 korona 33 fillért; Zsigó Károly, Fácset, 8 koronát; Sternthal József, Budapest, 46 korona 92 fillért; Nedetzky Ottó, Nagy-Maros, 39 korona 58 fillért; Egyházy János, Esztergom, 28 korona 60 fillért; Kocsis István, Piski, 13 korona 43 fillért; Vizvári Antal, Királyháza, 32 korona 88 fillért; Polgár Sándor, Fiume, 71 koronát; Szathmáry József, Dorogh, 9 korona 80 fillért; Csáki István, Arad, 9 korona 90 fillért; Guttmann Ignác, S.-A.-Ujhely, 45 korona 69 fillért; Lovass János, Nagy-Károly, 14 korona 65 fillért; Moldoványi Ferencz, Kiszács, 19 korona 79 fillért; Ehrlich József, Déva, 26 korona 29 fillért; Klobucár Márton, Oriovác, 6 korona 80 fillért; Vécsey Frigyes, Budapest, 98 korona 94 fillért; Kemény Pál, Budapest, 16 korona 96 fillért; Magyar Mihály, Kis-Várda, 10 korona 20 fillért; Szűcs Sándor, T.-Szt.-András, 6 korona 80 fillért; Szepesy József, Solyom, 8 korona 44 fillért; Kertész Albert, Szaár, 6 korona 70 fillért; Deák Rencsisovszky József, Nagy-Becskerek, 50 korona 66 fillért; Glosz Károly, Sziszek, 46 korona 50 fillért;

Torzsás György, Temesvár, 42 korona 97 fillért; Mattyasovszky Gyula, Magyarszék, 8 korona 70 fillért; Holubek Lambert, Miskolcz, 37 korona 90 fillért; Vécsei Vilmos, Budapest, 29 korona 64 fillért köszönettel nyugtázzuk, megfelelően elszámoltuk. — Nagy Gyula, S.-A.-Ujhely, január hóra; Kretschmer Ágoston, Budapest, január és február hónapokra; Bod Gábor, Szász-Sebes, január, február és márczius hónapokra; Perényi János, Debreczen, február és márczius hónapokra; Mayer József, Nógrád, márczius és április hónapokra; Jozsa Bertalanné, Budapest, április hóra; Urbán István, Eger, február, márczius és április hónapokra; Lendvai Mihály, Hadház, április és május hónapokra; László János, Vajta, április és május hónapokra; Kománd Tódor, Monostor, április, május és június hónapokra; Vizsolyi Gyula, S.-Szt.-Péter, április, május és június hónapokra; Ormi Miksa, Harkány, július és augusztus hónapokra; Stitniczky Sámuel, Nandrázs, július és augusztus hónapokra; Juhász Mihály, P.-Vázsony, július és augusztus hónapokra; Dornay Pál, Budapest, május, június és július hónapokra; Kocsis Dénes, Brassó, május, június és július hónapokra; Herkner Ferencz, Budapest, május, június és július hónapokra; Augusztin István, Belovár, május, június és július hónapokra; Nagy István, Serke, április, május, június és július hónapokra, főlőleg 1 korona 20 fillér; Kurtás Lőrincz, Piski, augusztus hóra; Huber Ede, Felső-Nyék, augusztus hóra; Kontics János, Porpác, június, július és augusztus hónapokra; Piha Anna, Szerencs, augusztus és szeptember hónapokra; Sztanó Pál, Nyustya, július, augusztus és szeptember hónapokra; Décei Ferencz, Budapest, július, augusztus és szeptember hónapokra; Halász Ferencz, P.-Poó, július, augusztus és szeptember hónapokra; Schweitzer Antal, Monostor, július, augusztus és szeptember hónapokra; Zs. Nagy János, Macs, július, augusztus és szeptember hónapokra; Schmirmund Kornél, Vukovár, július, augusztus és szeptember hónapokra; Kovács Antal, Tisza-Eszlár, július, augusztus és szeptember hónapokra; Sarnecky Vilmos, Szepsí, július, augusztus és szeptember hónapokra; Soltész József, Kis-Röcze, július, augusztus és szeptember hónapokra; Puschnig Emil, Triest, július, augusztus, szeptember és október hónapokra, főlőleg 1 korona 40 fillér; Kerekes János, Fogaras, május, június, július, augusztus, szeptember és október hónapokra; Kuszenda Pál, Tepla-Trencsén, május és június hónapokra; Berger István, Stajerlak, május és június hónapokra; Mészáros László, Derecske, május és június hónapokra; Juhász Ferencz, Budapest, május és június hónapokra; Dénes János, Kispeszt, május és június hónapokra; Gillich Ádám, Brsadni, június és július hónapokra; Reinhold Rezső, Budapest, június és július hónapokra; Szász István, Sz.-Kocsárd, június és július hónapokra; Vetlényi Antal, Arad, június és július hónapokra; Zseleznyik Antal, Selyp, június és július hónapokra; Schwarzkopf János, Pécs, június és július hónapokra; Kocsis Lőrincz, Gyéres, június és július hónapokra; Sütő András, Zimir, június és július hónapokra; Horváth Ferencz, Fenes, június és július hónapokra; Sánta Donát, Segesvár, június és július hónapokra; Ormossy János, Budapest, június és július hónapokra; Gottrich Sándor, Szt.-Lőrincz, június és július hónapokra; Kocsis Bálint, Királyháza, június és július hónapokra; Bodó János, Budapest, június és július hónapokra; Juhász Péter, Körpa, június és július hónapokra; Kiss Ignác, T.-Szt.-Miklós, június és július hónapokra; Gulyás György, T.-Szt.-Miklós, június és július hónapokra; Eibl Károly, Budapest, június és július hónapokra; Szabó János, Felistál-Nyárasd, június és július hónapokra; Puskás József, Somogy-Szobb, június és július hónapokra; Mathesz Béla, Vinkovce, június és július hónapokra; Boda István, Félégyháza, június és július hónapokra; Fehér Ernő, R.-Palota, június hóra; Süli Pál, Szeged, június hóra; Razga János,

Budapest, június hóra; Miklós Gyula, Győr, június hóra; Péter Illés, Selyp, június hóra; Szász Zsófia, Győr, június hóra; Kakuszy Antal, Karánsebes, június hóra; Csorba András, Selyp, június hóra; Wieszozák Henrik, Zólyom, június hóra; Schill Károly, B.-Berény, június hóra; Pojmann Vincze, Belovár, június hóra; Skvorai János, Doberlin, június hóra; Miskolczi Péter, Gabos, június hóra; Veisz Vilmos, Zágráb, június hóra; Zselkei László, Zimir, június hóra; Andrejcsák András, Bártfa, június hóra; Viga Gergely, Devecser, július hóra, főlőleg 10 fillér; Pap Lajosné, N.-Selyk, július hóra; Ponikló Alfréd, Budapest, április és május hónapokra könyveltük.

Felelős szerkesztő: **Temesváry Alajos.**

Állomás-csere.

Melyik állomási előjáró kartársam volna hajlandó velem cserélni — bármely üzletvezetőség területéről — olyan állomásról, ahol gyermekeimet középiskolába járathatnám.

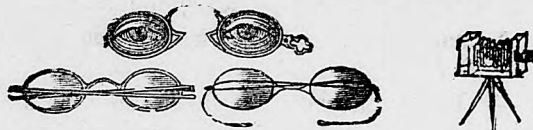
Fényes Dávid
Körös-Ladány.

HATSCHÉK BELA

lát- és műszerész

BUDAPEST, csak VII., Erzsébet-körut 5. sz.

(a New-York kávéháztól 2-ik ház).

Látszerészeti cikkekben, emberi műszemek minden színben 10 koronától feljebb (műszemek betételeért külön díj nem lesz számítva).

Szemüvegek, orrcsüptetők, minden szemhez külön választva 2 koronától feljebb.

Színházi és táborig látcsövek börtokkal 10 koronától feljebb.

Légsulymérők, különböző célra szolgáló hőmérők stb. 1 koronától feljebb.

Rajzeszközök, mérőszalagok, mérőpálcák, szintező stb.

Fényképészeti cikkekben kézi és állványos kamarák a hozzá szükséges kellekekkel gyári áron (sötét szoba használat- és tanításért külön díj felszámítva nem lesz).

Villamos házi sürgöny és telefonok berendezése és azok jókarban tartása ép úgy a

Villamos világítási berendezések vagy azok átalakítása stb. a legolcsóbb áron számítva.

Árjegyzékemet az üzletben díjtalanul adom.

Vidékre bérmentve küldöm.

☛ **Központi telefon-összeköttetés 62—87.** ☚

A »Kitartás« egyesület tagjai, tagsági jegyük felmutatása ellenében, 15% árkedvezményben részesülnek, mely kedvezményből csak a fényképészeti papirok és cikkek vannak kizárva.

Buschmann F. könyvnyomdája Budapest (Háris-Bazár).